

РЕШЕНИЕ

№ 81

гр. В., 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОС – В., I-ВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: А.М.П.

Членове: В.Й.М.
Н.Д.Н.

при участието на секретаря И.С.К.
като разгледа докладваното от А.М.П. Въззивно гражданско дело № 20231300500141 по описа за 2023 година

Производството е въззивно реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по жалба на Д. Б. Ц., срещу Решение № 625/29.12.2022г., постановено по гр. дело № 606 по описа за 2022г. на Видинския районен съд, с което отхвърлени исквете й предявени срещу О. В., за признаване на уволнението й за незаконно и отмяна на Заповед № ПО-02-14-19/02.02.2022г. за прекратяване на основание чл. 328, ал.1 , т.6 от КТ на трудовото й правоотношение, на осн. чл. 344, ал. 1, т. 1 КТ, за възстановяване на заемащата преди уволнението длъжност Директор на РИМ гр.В., на осн. чл. 344, ал. 1, т. 2 КТ и за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ за времето, през което е останала без работа поради незаконното уволнение - от 03.02.2022г. до 03.04.2022 г. в размер на 4590 лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исквата молба – 30.03.2022г., до окончателното изплащане на сумата, на осн. чл. 344, ал. 1, т. 3 КТ.

Въззивникът развива доводи за неправилност на решението, като постановено в противоречие с материалния и процесуален закон. Излага във въззивната жалба, че от мотивите на решението било видно, че съдът се е произнесъл по искане, което не е направено с исквата молба. Сочил, че с допускането на съдебно техническата експертиза и позоваването на същата съдът се е произнесъл по същество на спора от материалноправна гледна точка. Такова искане и факти с исквата молба не били сочени и не било правено. Оспорена била единствено заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение като немотивирана и неконкретизирана по отношение на чл.328. ал.1, т .6 КТ, като ответникът се позовавал на констативни протоколи, разпореждания и др. актове, които не са били връчени на ищката и тя била страна по тях. Като причини за прекратяване на трудовото правоотношение ответникът бил посочил, че служителят не притежава необходимото образование и професионална квалификация за изпълняваната работа, без да конкретизира в какво се изразява липсата им. В иска изрично е цитирана и съдебна практика на ВКС с посочване на номер и дата на конкретно касационно дело като съдът изобщо не е счел за

нужно да мотивира решението си в тази насока. 11а стр.9 от мотивите е посочено само, че „ в предизвестието не е необходимо да се излагат мотиви за прекратяване, а е достатъчно да се посочи разпоредбата, основание на което ще се прекрати трудовият договор, което в случая е направено от работодателя. Мотивите и основанията за прекратяване обаче трябва да се посочат в заповедта, която работодателят следва да издаде към момента на прекратяване на договора". По нататък в мотивите си съдят изобщо не сочи това дали е направено в заповедта или не. Напротив, определя като предмета на доказване по делото липсата на необходимото образование и професионална квалификация на изпълняваната работа, основания, които изобщо не са въвеждани с исковата молба като предмет на спора.

На следващо място решението е неправилно и поради факта, че то не съдържа мотиви и по отношение на други факти и обстоятелства изложени подробно в иска, а именно, че ако работодателят се е съгласил, че притежаваните от работника или служителя образование и/или квалификация не представлява обективна причина за изпълнението на трудовата функция при сключване на трудовия договор, но впоследствие е прекратил трудовото правоотношение, поради липсата им за заемане на съответната длъжност, работодателят всъщност не се позовава на въведените от него изисквания при приемане на работа, за които самият той е приел, че не са били пречка да се изпълнява трудовия договор. В този смисъл е смущаващ факта, че заповедта за прекратяване на трудовите правоотношения поради липса на необходимото образование и квалификация се позовава на Класификатор на основните музейни длъжности и изисквания за тяхното заемане утвърдени със заповед на Министъра на културата. Позоваването от работодателя, в тези случаи, на основанията за прекратяване на индивидуалния трудов договор по чл.328 ал.6 от К.Г. за липса на изискуемите образование и/или професионална квалификация, ще противоречи на общия принцип, установен в чл.57 ал.2 от Конституцията на Република България, да "не се допуска злоупотреба с права и тяхното упражняване, ако то накърнява права и законни интереси на другите" което ще доведе до извода, че работодателят сам е създал основанията за уволнение. Претендира отмяната му и постановяване на ново, положително за него решение.

Въззиваемият О. В. изразява становище за неоснователност на жалбата.

В исковата молба се твърди, че ищцата е била в трудови правоотношения с ответника още от 2001г. Първоначално била назначена на длъжността „специалист“ в РИМ - гр. В., след това е преназначена като „уредник“ в музея, от 16.03.20 г. е била в.и. длъжността- „Директор“, а от 26.02.21г. заема длъжността „Директор“ на РИМ - гр. В..

Сочи се, че след обявен конкурс, с изготвени критерии от ответника за длъжността „Директор“ на РИМ - гр. В., ищцата е участвала и с Писмо № */26.02.21 г. на О. В. е била уведомена, че е класирана на първо място с 368г. На 25.02.21г. е бил съставен Протокол от окончателните резултатите, с който протокол комисията предложила на Кмета на О. В. да сключи споразумение в съответствие с разпоредбите на КТ с класираното на първо място лице. Въз основа на спечеления конкурс със Споразумение № ПО-02-13-90/26.02.21г., Д. Б. Ц. заела длъжността „Директор“ на Регионалния исторически музей - гр. В., за срок от 5 г., с основно възнаграждение в размер на 1530 лв.

Излага се, че на 02.02.2022г. на ищцата ѝ било връчено предизвестие рег. № ПО-02-17-1/02.02.2022 г. от Кмета на О. В., съгласно което същата била предизвестена, на основание чл.328, ал.1, т.6 от КТ, че ще ѝ бъде прекратено трудовото правоотношение, след изтичане на уговорения срок от 30 дни, а при не спазване на същия ще ѝ бъде изплатено обезщетение по чл. 220, ал. 1 от КТ.

Посочва се, че на 02.02.2022г. на Д. Б. Ц. била връчена Заповед рег. № ПО-02-14-19/02.02.2022 г. на Кмета на О. В. за прекратяване на трудов договор на основание чл.328, ал.1, т.6, от КТ, във вр. с чл.28, ал 5, т.1, Закона за културното наследство, Констативен протокол от Главна Дирекция „Инспектората за опазване на културното наследство“ към Министерство на Културата №*/12.04.21г., Акт за установяване на административно нарушение №*/28.05.21г., съставен от Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ към Министерство на културата и Разпореждане за прилагане принудително административни мерки по чл.192,ал.1,т.2 буква „а“ Закона за културното наследство съставен от Главна дирекция „Инспекторат за опазване

на културното наследство“ към Министерство на културата считано от 03.02.22 г.

Поддържа се, че прекратяването на трудовото правоотношение е незаконосъобразно. Посочва се, че връченото предизвестие за уволнение рег. № ПО-02-17-1/02.02.2022г., на основание чл.328, ал.1, т.6 от КТ, от Кмета на О. В. е незаконосъобразно, като се излага, че разпоредбата на чл.328, ал.1, т.6 от КТ предвижда, че работодателят може да прекрати трудовия договор, като отправи едностранно предизвестие в сроковете по чл.326,ал. 2 от КТ, когато работникът и служителят не притежава необходимото образование и професионална квалификация за изпълняваната работа, като в този случай трябва изрично да посочи на коя от двете хипотези се извършва уволнението: липса на необходимо образование или липса на необходимата квалификация и в какво точно всяко от тези две основания в конкретния случай се изразява. Няма пречка даденото уволнение да се основава и на двете от тези основания, но и в този случай отново трябва да се посочва в какво се изразява липсата на всяко от тях.

Сочи се и че връчената Заповед рег. № ПО-02-14-19/02.02.2022г. на Кмета на О. В. е незаконосъобразна, като се поддържа, че заповедта не дава яснота на кое точно основание ищцата е уволнена, че не е мотивирана и конкретизирана по отношение на чл.328, ал.1, т.6 от КТ. Излага се, че като причини за прекратяване на трудовото правоотношение, ответникът е посочил, че служителят не притежава необходимото образование и професионална квалификация за изпълняваната работа, без да конкретизира в какво се изразява липсата им.

Поддържа се, че ищцата притежава диплома за завършено више образование квалификационна степен „магистър“ по специалност „Българска филология“ със специализация „Етнология и фолклор“, издадена от Югозападен университет „Н.Р. - Б.. Съобразно квалификационна характеристика на специалността българска филология, приетата от Филологическия факултет на Югозападен университет „Н.Р. - Б. дава възможност на завършилите тази специалност да се реализират и във области като музеи, библиотеки, архиви и др.

Твърди се, че с горепосочените документи ищцата е участвала в обявения конкурс за длъжността „Директор“ на РИМ - гр. В., съобразно посочените изисквания за длъжността в обявата, определени от ответника.

Излага се, че в чл. 28, ал.5, т.1 от Закона за културното наследство е упоменато, че Директор на държавен, регионален и общински музей може да бъде лице: с више образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“, по специалност от съответното професионално направление, без да е конкретизирано точната специалност.

Посочва се, че в този случай, липсата на притежаваните от работника или служителя образование и/или професионална квалификация при сключване на трудовия договор, не може да бъде основание за законосъобразно прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ, поради това че липсва новонастъпил юридически факт като основание за едностранно прекратяване на трудовия договор и е налице злоупотреба с право от страна на работодателя и уволнението се явява незаконосъобразно.

Позовава се на Тълкувателно решение № 4/2017от 01.02.21 г., в мотивите на което ВКС приема най-общо, че: след като изискванията за образование и професионална квалификация са установени от работодателя и при сключването на трудовия договор той се е съгласил е това, че: работникът или служителят не отговаря на тези изисквания и е приел, че това обстоятелство не е пречка да заеме длъжността, то работодателят няма право впоследствие да прекрати трудовото правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ поради това, че работникът или служителят не отговаря на тези изисквания, а ако направи това, това би било злоупотреба с право и поради това уволнението незаконосъобразно.

Излага се, че след уволнението и понастоящем ищцата е останала без работа, поради което, е възникнал правен интерес от предявяване на иска по чл.344, ал.1, т. 3 във вр. е чл.225 КТ за заплащане на обезщетение за времето от 03.02.2022г. до 30.04.2022г., през който период тя ми е останала без работа.

Иска се от Съда да постанови решение, е което: да признае уволнението на ищцата за незаконно и да отмени Заповед рег.№ ПО-02-14-19/02.02.2022г. на Кмета на О. В. като незаконосъобразна, да възстанови Д. Б. Ц. на заеманата преди уволнението длъжност - Директор на РИМ - гр. В., както и да се осъди ответника, след допуснато изменение на иска, да ѝ заплати обезщетение за оставането ѝ без работа, вследствие на незаконосъобразното уволнение за период

от три месеца, считано от 03.02.2022 г.-03.05.2022 г. в размер на 6022,08 лв., ведно със законната лихва от дата на подаване на настоящата искова молба до окончателното изплащане.

Претендират се и направените разноски по делото.

Ответникът О. В. не оспорва, че между него и ищеца е било налице трудово правоотношение с твърдяните параметри, прекратено на соченото основание. Твърди се, че ищцата е назначена на длъжността „Директор“ след проведен конкурс, след което със Заповед № ПО-02-14-19/02.02.2022 г. на кмета на О. В., на основание чл. 328, ал.1, т. 6 от КТ, е прекратено трудовото правоотношение между страните, считано от 03.02.2022 г., като основаниято за това е липсата на необходимото за заемане на длъжността образование и професионална квалификация.

Излага се, че в случая не са налице въведените със Закона за културното наследство/ЗКН/ изисквания за образование и професионална квалификация, които трябва да притежава заемащият длъжността „Директор“ на РИМ, съобразно тематичният обхват и структурата на РИМ - В., и тъй като ищцата не притежава установеното в разпоредбите на ЗКН необходими образование и квалификация за заемане на длъжността „Директор“ е прекратено правоотношението с нея.

Поддържа се, че работодателят е съобразил, при обявяване на конкурса за заемана на длъжността „Директор“ на РИМ - В., изискването за необходимо образование и квалификация, което се потвърждава от Заповед № РД-02-11-1463/21.12.2020 г. на кмета на О. В., в която се посочва в Раздел I „Изисквания за заемане на длъжността, минимални изисквания“ е посочено изискване „Професионално направление - История и археология, Социология, антропология и науки за културата“.

Сочи се, че ищцата притежава диплома за завършено висше образование е образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност „Българска филология“, специализация „Етнология и фолклор“ и професионална квалификация „магистър филолог“, като се твърди, че същата не притежава необходимите по закон образование и квалификация, съобразно тематичния обхват на РИМ - В..

В.ският ОС, като съобрази изложените в жалбата пороци на решението, намира следното по предмета на въззивното производство:

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта му в обжалваната му част, а по всички останали въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Въззивният съд не може да се произнася по основания за неправилност на въззивното решение, извън посочените във въззивната жалба, освен в случаите, когато прилага материалния закон, определяйки сам точната правната квалификация на предявените искове и на насрещните права и възраженията на страните. Вън от това той проверява само посочените в жалбата правни изводи, законосъобразността на посочените в жалбата процесуални действия и обосноваността на посочените в жалбата фактически констатации на първоинстанционния съд. В този смисъл е и установената задължителна съдебна практика, обективирана в решения на Върховния касационен съд, постановени по реда на чл. 290 ГПК: решение № 57 от 12.03.2012 г. по гр. д. 212/2011 г. IV г. о.; решение № 230 от 10.11.2011 г. по гр. д. № 307/2011 г. II г. о., решение № 385 от 18.04.2012 г. по гр. д. № 1538/2010 г.

Съгласно задължителните указания и разясненията относно правомощията на въззивната инстанция предвид разпоредбата на чл. 269 от ГПК, дадени с т. 1 и мотивите към нея от тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. на ОСГТК, въззивният съд се произнася служебно само по въпросите относно валидността и процесуалната допустимост на първоинстанционното решение, а при проверката относно правилността на същото -само за приложението на императивни материално правни норми и когато следи служебно за интереса на някоя от страните по делото или за интереса на родените от брака ненавършили пълнолетие деца при произнасяне на мерките относно упражняването на родителските права, личните отношения, издръжката на децата и ползването на семейното жилище; като по останалите въпроси въззивният съд е ограничен от релевираните във въззивната жалба основания и в рамките на заявеното с нея искане за произнасяне от въззивния съд.

Обжалваното решение, предмет на настоящата проверка, е валидно и допустимо – постановено е от компетентен съд, съобразно правилата на родовата и местната подсъдност, от надлежен състав и в рамките на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и е подписано. Депозираната срещу него въззивна жалба е подадена в преклузивния срок, от надлежна страна и при наличие на правен интерес, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, въззивната жалба се явява неоснователна, поради следните съображения:

В тежест на работодателя по предявеният иск с правно основание чл. 344 ал. 1 КТ е да установи главно и пълно, че процесното уволнение е законосъобразно.

В тежест на въззивника Д. Б. Ц. е да установи главно и пълно възраженията си по исковете.

Не е спорно между страните, а е и видно от представените доказателства, че ищцата притежава диплома за завършено висше образование Рег. № 501245/2000 г., издадена от Югозападен университет „Н.Р. - гр. Б., Филологически факултет, с образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалност „Българска филология“, с професионална квалификация „Магистър филолог“ и специализация „Етнология и фолклор“.

Не е спорно, че между страните е съществувало трудово правоотношение, по силата на което ищцата е назначена на длъжността „Директор“ на РИМ - В. на 26.02.2021 г., който факт е виден и от приложеното Споразумение № ПО-02-13-90/26.02.2021 г. с О. В..

Не е спорно и обстоятелството, че ищцата е назначена на длъжността „Директор“, след обявен от ответника конкурс за срок от 5 г., с основно възнаграждение в размер на 1530 лв..

Не се спори, че на 02.02.2022 г. на ищцата е връчено предизвестие за уволнение рег.№ ПО-02-17-1/02.02.2022г., на основание чл.328, ал.1, т.6 от КТ.

Видно от Заповед № ПО-02-14-19/02.02.2022 г. на Кмета на О. В., ищцата е уволнена, на основание чл.328, ал.1, т.6 от КТ, във вр. е чл.28, ал 5, т.1 от Закона за културното наследство, а именно поради липсата на необходимото за заемане на длъжността образование и професионална квалификация.

От мотивите на цитираната заповед се установява, че проведеният конкурс за директор на РИМ-В. е бил предмет на проверка от Главна дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ към Министерство на Културата, като са изготвени: констативен протокол № 94- 00-865/12.04.21г., съгласно който споразумението № ПО-02-13-90/26.01.2021 г. за заемане на длъжността „Директор на РИМ - В.“ е сключено е кандидат, класиран на първо място от конкурсната комисия, но неотговарящ на разпоредбата на чл. 28, ал. 5, т. 1 от ЗКН; АУАН № 16/28.05.2021 г. на Главен инспектор на Главна дирекция Инспекторат за опазване на културното наследство към Министерство на културата срещу Кмета на О. В. за това, че е извършил нарушение, като е допуснал до конкурс и впоследствие е назначил за „Директор“ на РИМ - В. лице, което не отговаря на изискванията за заемане на длъжността „Директор“, съгласно чл. 28, ал. 5, т. 1 ЗКН; разпореждане за прилагане на ПАМ по чл. 192, ал. 1, т. 2 буква „а“ от ЗКН № 94-00-865/18.06.2021 г., изготвен от Главен инспектор на Главна дирекция Инспекторат за опазване на културното наследство към Министерство на културата със задължителни предписания към кмета на О. В. -да предприеме действия за възлагане на управлението на РИМ -В. на лице, което отговаря на изискванията на чл. 28, ал. 5, т. 1 ЗКН, а именно: „1. е висше образование, е придобила образователно-квалификационна степен магистър, по специалност от съответното професионално направление“.

По делото е ангажирана Заповед на Министерството на културата №РД- 09-102/23.03.2010 г., с която е утвърден Класификатор на основните музейни длъжности и изисквания за тяхното заемане, от който е видно, че за позицията директор на музей са необходими-минимална образователна степен магистър и 5 години професионален опит.

По делото е направено искане на назначаване на съдебно-счетоводна експертиза, в която вещото лице да се изчисли размерът на брутното трудово възнаграждение, получено от уволнената служителка за месеца, предхождащ уволнението, както и да даде заключение за размера на частично дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 от КТ за три месеца.

Назначена е и извършена съдебно-техническа експертиза, от която се установява, че ищцата, съгласно утвърден Класификатор на основните музейни длъжности и изисквания за тяхното заемане, притежава минимална образователно-квалификационна степен „магистър“, но не притежава специалност от съответното професионално направление, регламентирано с Класификатора на областите на висше образование и професионални направления, утвърден е постановление на МС №125/24.06.2002 г., което е 2.2 „История и археология“, и каквото е другото изискване за заемане на съответната длъжност „специалност от съответното професионално направление, отговарящо на тематичния обхват на музея“.

От допълнителното заключение на съдебно-техническата експертиза се установява че „Фолклористика“ влиза в област „Хуманитарни науки“, професионално направление „История и археология“ от Единния класификатор на областите за висше образование и професионални направления, а Етнология влиза в област „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „Социология, антропология и науки за културата“ от Единния класификатор на областите за висше образование и професионални направления, както и че в РИМ-В. има отдел „Етнография“ и съответно тематично направление „Етнография“ има, като за него са отговаряли Д. Б. Ц. и д-р С.Б.Б., повече от 10 години.

При така установеното съдът намира следното:

По исквете с правно основание чл. 344, ал.1 , т.1 , т. 2 и т. 3 КТ.

В разпоредбата на чл. 328, ал. 1, т. 6 от КТ са предвидени две условия за прекратяване на трудовото правоотношение- тогава, когато работника или служителя не отговаря на необходимото образование и тогава, когато работника или служителя не отговаря на необходимата професионална квалификация за изпълняваната работа. Образованието отразява интелектуалното съдържание, т.е теоретическата подготовка, а професионалната квалификация практическата подготовка за изпълнение на определената работа. Двете основания не се изключват помежду си и няма пречка заповедта да се издаде и на двете основания. Необходимо е обаче работодателят изрично да посочи в какво се изразява липсата на професионална квалификация и липсата на конкретното образование с оглед преценката от страна на съда на конкретните обстоятелства, формирали неговата воля за прекратяване на трудовото правоотношение – тяхното съществуване в обективната действителност и тяхната квалификация . С посочването им се гарантира и правото на защита на работника или служителя в исковия процес, тъй като работодателят се ограничава за в бъдеще да навежда нови твърдения по фактите за липсата на двете изисквания. В процесната Заповед № ПО-02-14-19/02.02.2022 г. на Кмета на О. В. са посочени едновременно двете основания за прекратяване на трудовото правоотношение, но видно от мотивите на заповедта и препращането чл.28 ,ал.5, т.1 от Закона за културното наследство, Класификатор на основните музейни длъжности и изисквания за тяхното заемане, Констативен протокол от ГД „Инспекторат за опазване на културното наследство“ към Министерство на културата, АКТ за установяване на адм.нарушение и др. конкретното фактическо основание е, че ищцата притежава минимална образователно-квалификационна степен „магистър“, но не притежава специалност от съответното професионално направление, регламентирано с Класификатора на областите на висше образование и професионални направления, утвърден е постановление на МС №125/24.06.2002 г., което е „История и археология“, и каквото е другото изискване за заемане на съответната длъжност „специалност от съответното професионално направление, отговарящо на тематичния обхват на музея“.

Предвид горното ВОС намира за неоснователно възражението на въззивницата, че заповедта е немотивирана, поради което ВРС правилно е разгледал по същество спора.

Съдебният контрол в хипотезата на уволнение по чл. 328, т. 6 КТ не обхваща преценката за целесъобразност на работодателя, но стига с нея да не се нарушават императивни правни норми, а такава е забраната за злоупотреба с право - чл. 8, ал. 1 КТ. За да се приеме, че е налице злоупотреба с право следва да се установи очевидно, фрапиращо несъответствие между логично относимите изисквания за заемане определената длъжност и въведените нови такива, сочещо за използване правната възможност на чл. 328, ал.1, т.6 КТ за целенасочено уволнение на конкретен служител. Това не е установено.

Проверката за законосъобразност на уволнението се извършва, като се преценява дали основанието е налице към момента на прекратяване на трудовия договор.

В случая посоченото от работодателя основание е чл.328 ал.1 т.6 КТ.

Съгласно разпоредбата на чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ, работодателят може да прекрати трудовия договор с работник, като отправи едностранно предизвестие в сроковете по чл. 326, ал. 2 от КТ, когато работникът или служителят не притежава необходимото образование или професионална квалификация за изпълняваната работа, като при уволнението на работника или служителя на основание чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ, трябва да се посочи коя от двете хипотези се извършва уволнението, като няма пречка, както е в случая, уволнението да е и на двете от тези основания.

При данните по делото е безспорно, че работодателят е отправил до ищцата писмено предизвестие спазвайки изискванията на чл.328 ал.1 КТ. Предизвестие е получено от ищцата и е с необходимото съдържание, поради което същото е законосъобразно. Мотивите и основанията за прекратяване обаче трябва да се посочат в заповедта, която работодателят следва да издаде към момента на прекратяване на договора.

С оглед отразеното в заповедта основание за прекратяване на индивидуалното трудово правоотношение на ищцата се очертава и предмета на доказване в настоящото производство, а именно: липса на необходимото образование и професионална квалификация за изпълняваната работа.

Със Закона за културното наследство/ЗКН/ са регламентирани изискванията за образование и професионална квалификация, които заеманият длъжността „ Директор“ на РИМ следва да притежава.

Съгласно чл. 35, ал. 1 от ЗКН основната дейност на музея е опазването и представянето на движими и недвижими културни ценности, която дейност, съгласно разпоредбата на чл. 37, ал. 1 и ал. 2 от ЗКН, се осъществява от лица, които притежават професионална квалификация, съгласно изискванията, посочени в Класификатора на основните музейни длъжности и изискванията за тяхното заемане, който се утвърждава със заповед на Министъра на културата. В класификаторът, утвърден с № РД-09-102/23.03.2010 г., за длъжността директор на регионален музей е разписано като изискване за назначаване минимална образователно-квалификационна степен „ магистър“ с 5 години професионален опит, който с оглед чл.28 ал.5 от ЗКН следва да е в съответното професионално направление, и респективно да отговаря на тематичния обхват на музея.

В конкретния случай РИМ - В. по тематичен обхват е общ съгласно чл. 26, ал. 1 ,т. 1 от ЗКН и осъществява дейност като регионален музей на териториите на общините от обл. В. съгласно чл. 26, ал. 2, т. 2 от ЗКН .

Съгласно чл.28 ал.5 (Нова - ДВ, бр. 54 от 2011 г.) от ЗН Директор на държавен, регионален или общински музей може да бъде лице: с висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" по специалност от съответното професионално направление и с професионален опит:

- а) за държавни и регионални музеи - 5 години професионален опит в съответното професионално направление;
- б) за общински музеи - три години професионален опит в съответното професионално направление.

В случая е оглед установеното по делото и заключението на вещото лице се налага извод, че към момента на назначаване ищцата не е отговаряла на разписаното в цитираната законова норма в т.1 изискване, в което практически се обхващат и двете основания по чл.328 ал.1 т.6 КТ/изисквания за необходимо образование или професионална квалификация за изпълняваната работа/.

Притежаваната от ищцата образователно-квалификационна степен "магистър" е по специалност „Българска филология“, която не кореспондира и не отговаря на законово изискуемата такава по 28 ал.5 т.1 от ЗКН за длъжността „директор“ на РИМ, и която при данните по делото и Класификатора на областите на висше образование и професионални направления,утвърден е постановление на МС №*/24.06.2002 г. ,следва да е „История и археология“. Специализацията на ищцата „Етнология и фолклор“ е добита в рамките на специалността „Българска филология“, не представлява самостоятелна образователна-

квалификационна степен от съответната област и не променя горния извод, независимо от обстоятелството, че „Фолклористиката“, като хуманитарна наука е в професионално направление „История и археология“, а „Етнологията“ в професионално направление „Социология, антропология и науки за културата“, съгласи о заключението на вещото лице по допълнителната задача.

С оглед изложеното се установява, че към момента на назначаване на ищцата за длъжността „Директор“ на РИМ-В. е имало нормативно установени изисквания по Закона за културното наследство- чл. 28 ал. 5, на които не е отговаряла.

В тази връзка е приложимо Тълкувателно решение № 4/2017 г. ВКС, в частност т. 16., съгласно която е налице основание за прекратяване на трудовия договор по чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ, когато при сключването му работникът или служителът не отговаря на въведените с нормативен акт изисквания за образование или професионална квалификация за изпълняваната работа.

Доказа се по делото, че изискванията за заемането на длъжността „Директор“ на РИМ-В. са нормативно установени със Закона за културното наследство- чл. 28 ал. 5.

Установи се, че ищцата Д. Б. Ц., притежаваща диплома за завършено више образование, серия № ЮЗУ-2000, рег. № 501245/2000 г., издадена от Югозападен университет „Н.Р. - Б., Филологически факултет, е с образователно- квалификационна степен „магистър“ по специалност „Българска филология“, специализация „Етнология и фолклор, като професионалната квалификация е „магистър филолог“, която не попада в съответното професионалното направление „История и археология“, отнасящо се за РИМ - В., и което съответно е изискване за заемане на длъжността „Директор“ .

В случая, не е налице промяна в изискванията за образование и/ или квалификация, а е налице хипотезата, при която, при сключване на трудовия договор работодателят се е съгласил, че притежаваните от работника или служителя образование или професионална квалификация са достатъчни за изпълняваната работа, но в последствие е установено, че изискванията за заемане на съответната длъжност са нормативно установени, което прави невъзможно запазването на трудовото правоотношение. Работодателят може да поиска трудовия договор да бъде обявен за недействителен с иск по чл. 74 КТ. Докато не бъде обявена недействителността на трудовия договор с влязло в сила решение на съда съгласно чл. 74, ал. 2 КТ ще е налице действително правоотношение, което може да бъде прекратено от работодателя на всяко едно от изчерпателно изброените основания за прекратяването му. В този случай, не се изключва възможността за прекратяване на трудовото правоотношение по чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ, тъй като при сключване на трудовия договор, за страните са възникнали всички права и задължения, вкл. правото на работодателя да прекрати трудовия договор с едностранно предизвестие. Поради това, основанието за прекратяване по чл. 328, ал. 1, т. 6 КТ е приложимо и когато трудовият договор е сключен в нарушение на нормативно установените изисквания за заемане на съответната длъжност, тъй като до момента на обявяване на недействителността от съда (който трябва да прецени дали работникът или служителът е действал добросъвестно при сключването, съгласно чл. 75, ал. 1 КТ) ще е налице валидно трудово правоотношение, което няма пречка да бъде прекратено при наличие на предвидените в закона хипотези. Поради изложеното искът с правно основание чл. 344, ал. 1 КТ е неоснователен и подлежи на отхвърляне.

Предвид изхода от спора по главният иск неоснователни се явяват и исковите с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 и т. 3 КТ.

Поради съвпадане на правните изводи на настоящата инстанция с тези на първоинстанционният съд решението следва да бъде потвърдено в обжалваната част.

С оглед изхода на спора на въззиваемия следва да се присъдят разноски в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 625/29.12.2022г., постановено по гр. дело № 606 по описа за 2022г. на ВРС.

ОСЪЖДА Д. Б. Ц., е ЕГН: *****, адрес: гр. В., ж.к. „К.Б.“ бл. *, ап. *, вх. *, да заплати на О. В., ЕИК: *, със седалище и адрес на управление: гр. В., пл. „Б.“ № *, представлявана от д-р Ц.Ц. - Кмет, сумата от 100.00 лева разноски в производството за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението до страните по реда на чл.280 и сл.ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____